

ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΛΙΒΥΗΣ

Κατάσταση οικονομίας Λιβύης και προβλήματα εξαγωγών πετρελαίου

Η λιβυκή οικονομία εξαρτάται σχεδόν εξ' ολοκλήρου από τον πετρελαϊκό τομέα, ο οποίος αντιπροσωπεύει, διαχρονικά, ποσοστό μεγαλύτερο του 70% του ΑΕΠ, 95% των εξαγωγών και 97% των εσόδων της κεντρικής κυβέρνησης. Μετά την επανάσταση του 2011, η παραγωγή πετρελαίου ανέκαμψε γρήγορα και έφθασε στα προηγούμενα επίπεδα (1,4-1,5 εκατ. βαρέλια ημερησίως) ήδη από το τέταρτο τρίμηνο του 2012 με τις εξαγωγές να φθάνουν το 1,2 εκατ. βαρέλια ημερησίως

Από τον Ιούλιο όμως του 2013, ο αποκλεισμός των εγκαταστάσεων παραγωγής και μεταφοράς υδρογονανθράκων, είχε ως συνέπεια την δραστική μείωση της παραγωγής πετρελαίου, η οποία κατά περιόδους δεν υπερβαίνει τα 150.000 βαρέλια ημερησίως.

Το γεγονός αυτό έχει πολύ σοβαρές επιπτώσεις στα έσοδα της Κυβέρνησης και σύμφωνα με στοιχεία της κεντρικής Τράπεζας της χώρας οι απώλειες είχαν ανέλθει σε 30 δις. \$, στο δεκάμηνο Ιουλίου 2013-Απρ. 2014, με συνέπεια να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην χρηματοδότηση των δαπανών του προϋπολογισμού.

Τα προβλήματα αυτά αντιμετωπίστηκαν, κυρίως από τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της κεντρικής Τράπεζας, τα οποία υπολογίζονται ότι έχουν μειωθεί σε 76,6 δις. \$ το Δεκέμβρη του 2014 από 105,9 δις. \$ τον αντίστοιχο μήνα του 2013. Ο υψηλός ρυθμός μείωσης των διαθεσίμων δημιουργεί ήδη κίνδυνο οικονομικής κατάρρευσης για τη χώρας.

Τα αποθέματα της χώρας σε πετρέλαιο υπολογίζονται, σύμφωνα με στοιχεία του Εθνικού Οργανισμού Πετρελαίου της Λιβύης, σε 47 δις. βαρέλια ή στο 3,5% των παγκοσμίων αποθεμάτων. Τα αποθέματα αερίου ανέρχονται 1,5 τρις m³ ή 10 δις. βαρέλια ισοδύναμου πετρελαίου.

Σημαντικό είναι το τεράστιο δυναμικό της χώρας σε φυσικό αέριο μεγαλύτερο και αυτού της Αλγερίας ή της Αγκόλας, το οποίο μπορεί να καταστήσει τη χώρα μεγάλο εξαγωγέα φυσικού αερίου στην Ευρώπη, γεγονός που θα ενισχύσει την ανεξάρτηση της ΕΕ από το Ρωσικό αέριο. Ο χρόνος που θα χρειαστεί για έρευνα και δημιουργία υποδομών άντλησης είναι 7-10 έτη. Και θα απαιτηθούν μεγάλες επενδύσεις.

Εμπορικό/οικονομικό πλαίσιο με τη Ε.Ε.

Λόγω της κατάστασης στη χώρα, οι περισσότερες διπλωματικές Αποστολές ανέστειλαν τη λειτουργία τους και απεχώρησαν. Στις 31-7-2014 ανεστάλη η λειτουργία και της ελληνικής Πρεσβείας.

Οι διαπραγματεύσεις για την συνομολόγηση συμφωνίας πλαισίου Λιβύης-ΕΕ, είχαν ξεκινήσει το 2008, αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Η Λιβύη έχει καθεστώς παρατηρητή στην Ευρωμεσογειακή εταιρική συνεργασία (Euro-Mediterranean Partnership - Euromed), η οποία προάγει την οικονομική διασύνδεση 16 γειτονικών χωρών της μεσογειακής λεκάνης με την Ε.Ε.

Εμπορικές και Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας-Λιβύης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΕΚ. €)					
	2011	2012	2013	2014	2015
Ελλ. ΕΞΑΓΩΓΕΣ	160.5	784.6	745.8	222.0	149.3
Ελλ. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	316.3	1.690.5	1.152.0	679,6	265.3
ΕΜΠ. ΙΣΟΖΥΓΙΟ	-155.8	-906.0	-406.2	-457,6	-116.0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Το εμπορικό μας ισοζύγιο με τη Λιβύη είναι ελλειμματικό λόγω των υψηλών ελληνικών εισαγωγών πετρελαιοειδών. Η μείωση του όγκου εμπορίου από το 2013 οφείλεται στις εσωτερικές συγκρούσεις στη χώρα, την αναταραχή στον πετρελαϊκό τομέα και τη μεγάλη μείωση του αμφίδρομου εμπορίου καυσίμων.

Το 2015 είχαμε περαιτέρω μείωση κατά 32,8% των εξαγωγών μας και κατά 61% των εισαγωγών από τη χώρα αυτή. Οι κυριότερες ελληνικές εξαγωγές αφορούν: καπνά/προϊόντα καπνού (90 εκ.€), πετρελαιοειδή (27 εκ.€), ηλεκτρικές συσκευές/υλικό (13 εκ.€), φαρμακευτικά (2,1 εκ.€), προϊόντα σοκολάτας (1,8 εκ.€), μηχανές/συσκευές (1,6 εκ.€), δημητριακά (1,1 εκ.€) κ.ά. Οι εισαγωγές μας αφορούν κυρίως αργό πετρέλαιο (248 εκ.€).

Ιδιαίτερα σημαντικό τομέα ελληνικού ενδιαφέροντος στη Λιβύη αποτελούν τα τεχνικά έργα και οι υπηρεσίες. Στον τομέα αυτό υπάρχει μακρά παράδοση συνεργασίας και μακρόχρονη παρουσία αρκετών ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών εκεί.

Επί του παρόντος, λόγω της κατάστασης που επικρατεί στη χώρα, η εκτέλεση των έργων έχει διακοπεί και οι εταιρείες έχουν αποσύρει το προσωπικό τους.

Μακροπρόθεσμα, λόγω του τεράστιου πλουτοπαραγωγικού της δυναμικού, της γειτνίασης καθώς και των παραδοσιακά φιλικών ελληνολιβυκών σχέσεων, η χώρα παραμένει δυνητικά ένας σημαντικός εταίρος για την Ελλάδα.